

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209, el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Nr.

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl įgaliojimų derėtis su nacionalinėmis profesinių sąjungų organizacijomis dėl nacionalinės kolektyvinės sutarties parengimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), patikslintą įvertinus Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022 m. kovo 3 d. išvadoje Nr. NV-554 ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės 2022 m. kovo 7 d. pažymoje Nr. NV-578 pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Nutarimo projekto tikslas – vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 181 straipsnio 2 dalimi ir 194 straipsnio 1 dalimi, įgalioti Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją derėtis su nacionalinėmis profesinių sąjungų organizacijomis dėl nacionalinės kolektyvinės sutarties, taikomos iš valstybės, savivaldybių ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų bei kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų išlaikomoms įstaigoms (toliau – biudžetinės įstaigos), organizacijoms, taip pat įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms, kurių savininko teisės ir pareigas įgyvendina valstybė ar savivaldybė (toliau – nacionalinė kolektyvinė sutartis), parengimo ir ateinančių finansinių metų Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo. Įgaliojimai suteikiami deryboms dėl nacionalinės kolektyvinės sutarties, dėl kurios nacionalinės profesinių sąjungų organizacijos kolektyvinėms deryboms prisistatė 2022 metais, bet ne vėliau kaip iki šios sutarties pasirašymo dienos.

Socialiniai partneriai (Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija, Respublikinė jungtinė profesinė sąjunga, Lietuvos profesinė sąjunga „Sandrauga“, Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“), prisistatę kolektyvinėms deryboms dėl nacionalinės kolektyvinės sutarties parengimo, 2022 m. kovo 31 d. posėdžio metu sutarė derėtis dėl vienos nacionalinės kolektyvinės sutarties sudarymo – joje aptarti klausimus, kurie būtų aktualūs tiek biudžetinėse įstaigose dirbantiems darbuotojams, tiek darbuotojams, dirbantiems įvairių šakų įmonėse, įstaigose ir organizacijose, kurių savininko teisės ir pareigas įgyvendina valstybė ar savivaldybė. Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija 2022 m. kovo 8 d. raštu Nr. 031 „Dėl reikalavimų deryboms dėl nacionalinės kolektyvinės sutarties“ siūlo „sudaryti kolektyvinę sutartį trejų metų laikotarpiui,

išskyrus nuostatą dėl bazinio dydžio nustatymo, – jai būtų taikomas vienu metų laikotarpis; perkelti 2022 m. nacionalinės kolektyvinės sutarties nuostatas į kolektyvinę sutartį; nuo 2023 m. sausio 1 d. nustatyti valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos bazinį dydį – 193 Eur; socialiniam dialogui stiprinti skirti lėšų iš sutaupyto darbo užmokesčio fondo lėšų“. Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“ 2022 m. kovo 17 d. raštu Nr. 10-25 „Dėl Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ prisistatymo dėl kolektyvinių derybų, taip pat į kolektyvines derybas deleguotų asmenų“ siūlo nuo 2023 m. sausio 1 d. nustatyti valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos bazinį dydį – 190 Eur. Lietuvos profesinė sąjunga „Sandrauga“ 2022 m. kovo 8 d. raštu Nr. L(G)-91 siūlo nuo 2023 m. sausio 1 d. nustatyti valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos bazinį dydį – 185 Eur; nustatyti, kad darbdavys, prieš pradėdamas tirti darbo pareigų pažeidimą ar tarnybinį nusižengimą, privalo informuoti profesinę sąjungą, kuriai priklauso darbuotojas. Respublikinė jungtinė profesinė sąjunga 2022 m. balandžio 5 d. raštu Nr. RJ-905 pateikė pasiūlymus dėl atlygio, darbo sąlygų, darbo ir poilsio laiko, darbuotojų atstovų garantijų, informavimo ir konsultavimo, papildomų garantijų profesinių sąjungų nariams. Šia nacionaline kolektyvine sutartimi bus sutarta dėl tam tikrų papildomų, palankesnių profesinių sąjungų nariams darbo, socialinių, ekonominių sąlygų, nei tos, kurios numatytos Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose, bus skatinamas socialinis dialogas visuose socialinės partnerystės lygmenyse, taip pat ši nacionalinė kolektyvinė sutartis padidins profesinių sąjungų patrauklumą bei paskatins darbuotojus jungtis į profesines sąjungas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos darbo kodekso 194 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, gavusi profesinių sąjungų organizacijų pasiūlymą pradėti nacionalinio ar šakos lygmens kolektyvines derybas, privalo pakviesti į kolektyvines derybas atitinkamoje šakoje veikiančias privačiojo sektoriaus darbdavių organizacijas. Atsižvelgiant į tai, kad, vadovaujantis Darbo kodekso 192 straipsniu, nacionalinės kolektyvinės sutarties šalys yra nacionalinės profesinių sąjungų ir darbdavių organizacijos, o šakos kolektyvinės sutarties šalys – šakos profesinių sąjungų ir darbdavių organizacijos, derybose dėl nacionalinės kolektyvinės sutarties šakos darbdavių organizacijos negali būti darbdaviams atstovaujančia šalimi derybose dėl nacionalinės kolektyvinės sutarties pasirašymo ir jas kviesti į nacionalinio lygmens derybas netikslinga.

Nutarimo projektas parengtas siekiant įgyvendinti Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 131.2 papunktį, kuriame numatyta skatinti kolektyvines derybas, siekti, kad vidutinis darbo užmokestis didėtų.

Nutarimo projektas neprieštarauja Europos Sąjungos teisei. Nutarimo projektu Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos neperkeliamos ir neįgyvendinamos.

Priėmus nutarimą, kitų teisės aktų keisti nereikės.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Nutarimo projekte naujų sąvokų nepateikiama.

Nutarimui įgyvendinti papildomų lėšų iš valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų nereikės.

Kartu su Nutarimo projektu teikiamas Vyriausybės posėdžio protokolo projektas, kuriame numatyta pritarti Vyriausybės nutarimui „Dėl įgaliojimų suteikimo derėtis su nacionalinėmis profesinių sąjungų organizacijomis dėl nacionalinės kolektyvinės sutarties parengimo“ ir pavesti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai sudaryti darbo grupę iš Vyriausybės kanceliarijos, Socialinės apsaugos ir darbo, Lietuvos Respublikos aplinkos, Lietuvos Respublikos energetikos, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų, Lietuvos Respublikos finansų, Lietuvos Respublikos kultūros, Lietuvos Respublikos susisiekimo, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijų ir Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovų deryboms dėl nacionalinės kolektyvinės sutarties parengimo ir ateinančių finansinių metų Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo vesti.

Teikiami projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Nutarimo projektą parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės patarėja Jurgita Vitkauskienė (tel. 8 655 18 853, el. p. jurgita.vitkauskiene@socmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdžio protokolo projektas, 1 lapas.

Ministrė

Monika Navickienė